STANOWISKO NR 6_II

KONWENTU MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW RP

z dnia 21 listopada 2018 roku

w sprawie interoperacyjności zbiorów danych przestrzennych

Cyfryzacja i informatyzacja jest jednym z działań, które przyczyniają się do wzrostu konkurencyjności, zmniejszenia dysproporcji rozwojowych i wzrostu gospodarczego. Jej elementem jest Infrastruktura Informacji Przestrzennej, która odgrywa niebagatelną rolę w zarządzaniu na każdym poziomie administracji: Europy, kraju, województwa, powiatu i gminy. Poprawne analizy i wnioski mogą być oparte wyłącznie na podstawie zharmonizowanych i interoperacyjnych bazach danych.

Uwzględniając wyniki obrad Zespołu Eksperckiego ds. Regionalnych Systemów Informacji Przestrzennych Związku Województw RP z przedstawicielami administracji rządowej, urzędów centralnych oraz grona naukowego, uznaje się, że niezbędne jest:

1) doprecyzowanie zasad prowadzenia rejestrów tworzących infrastrukturę informacyjną państwa, w szczególności zagadnień technicznych i prawnych związanych z ich aktualizacją i sposobem prowadzenia, jak również określenie dopuszczalnych rozwiązań, standardów technicznych dla zarządzania tymi rejestrami. W szczególności, niezmiernie istotne jest dookreślenie sposobu systemowej identyfikacji referencyjnych zbiorów danych przestrzennych oraz zasad ich wykorzystywania do prowadzenia rejestrów tematycznych – tak, aby nie powielać istniejących już danych i ułatwić dostęp do zbiorów referencyjnych;
2) dążenie do stosowania modelu wielostronnych ram interoperacyjności oraz do budowy systemowej, centralnej platformy pozwalającej na jego implementację. W modelu wielostronnym funkcję wymiany danych między platformami dziedzinowymi lub oddzielnymi systemami rejestrowymi powinna przejąć centralna platforma integracyjna, udostępniająca warstwę uniwersalnych, jednolitych usług rejestrowych. Zachodzi również pilna konieczność stworzenia mechanizmu zapewnienia regularnej oceny stanu rejestrów publicznych i wprowadzenia obowiązku utrzymania pożądanego ich stanu oraz prowadzenia, w razie takiej potrzeby, koniecznych działań naprawczych przez dysponentów tych rejestrów według metody wskazanej na przykład przez Komitet Rady Ministrów ds. Cyfryzacji. Należy przy tym mieć świadomość, że opublikowanie danych automatycznie staje się elementem kontroli i poprawy jakości danych. Tymczasem, obawa przed tą weryfikacją staje się często barierą blokującą udostępnianie danych przez ich właścicieli;
3) unikanie błędnej interpretacji prawa, subiektywizmu, literalnego traktowania przepisów prawa, co skutkuje brakiem działania np. w zakresie stosowania wymogów ustawy o Infrastrukturze Informacji Przestrzennej czy Krajowych Ram Interoperacyjności. Na przykład, samorządy zawodowe nie są podmiotami publicznymi w rozumieniu ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne i często nie stosują się do przepisów dotyczących interoperacyjności, choć realizują obowiązki rejestrowe nałożone na nie innymi ustawami. Wobec powszechnej hiperinflacji prawa, rozwiązania tego typu problemów należy jednak realizować systemowo, unikając wprowadzania przepisów kazuistycznych, odnoszących się do konkretnych rejestrów;
4) pozostawienie pewnego marginesu swobody w implementacji rozwiązań technicznych w zakresie dostosowywania oprogramowania wspomagającego prowadzenie rejestrów publicznych do obowiązujących standardów, tak, aby dopuszczać również rozwiązania innowacyjne, nowatorskie, niemieszczące się w obecnie obowiązujących standardach. Konieczne jest jednak restrykcyjne podejście do zagadnień

związanych z zachowaniem bezpieczeństwa danych (w szczególności np. dotyczących transakcji nieruchomości);

5) zwracanie szczególnej uwagi na aspekt znaczeniowy, semantyczny interoperacyjności - przez podejmowanie działań polegających m. in. na upublicznianiu dostępu do rejestrów w szczególności zawierających dokumenty historyczne, publikowaniu repozytoriów i katalogów obiektów, weryfikowaniu istniejących repozytoriów i zbiorów danych;
6) zobligowanie dostawców danych, właścicieli i twórców rejestrów do referowania na już istniejące rejestry i dane, przez rozszerzanie tych zbiorów o własne atrybuty – zamiast tworzenia własnych wersji duplikujących te dane;
7) uregulowanie kwestii inicjalnego pobierania danych – powinno ono odbywać się poprzez połączenie serwisów, a nie ich kopiowanie. Ze względów funkcjonalnych, np. zapewnienia ciągłości funkcjonowania serwisu w przypadku awarii, zasadne jest jednak magazynowanie zintegrowanych kopii zbiorów i przyrostowe ich aktualizowanie bezpośrednio ze źródła;
8) zastosowanie podejścia procesowego do budowania modelu przepływu danych, gdyż m.in. zabezpiecza ono potrzeby informacyjne interesariuszy, zrównuje sferę realną i prawną, pozwala na identyfikowanie mechanizmów stabilizacyjnych i wzmacnia transparentność decyzji;
9) stosowanie w rejestrach publicznych identyfikatorów charakteryzujących się dwiema podstawowymi cechami: unikalnością i stałością. Możliwość wersjonowania obiektów byłaby dodatkowym atutem. Należałoby dodać informację o cyklu życia lub wersji obiektów referencyjnych, na które powołuje się w rejestrach publicznych;
10) nowelizacja przepisów obowiązujących przy opracowaniu dokumentów planistycznych. Należy wyraźnie oddzielić treść planistyczną od treści referencyjnych, pozostających w kompetencji innych organów – obecnie obowiązujące przepisy obligują planistę do określania tych danych niejako od nowa;
11) podjęcie działań mających na celu usunięcie problemów z jakością danych po stronie ich dostawców. Być może odpowiednie zaprojektowanie interfejsów do prowadzenia rejestrów publicznych, zapewniające spójność ze zbiorami referencyjnymi, mogłoby pomóc rozwiązać ten problem;
12) zwiększanie świadomości w jednostkach samorządowych, edukowanie w zakresie interoperacyjności zbiorów i usług danych przestrzennych, cyfryzowanie rejestrów publicznych;
13) w ustawie o Infrastrukturze Informacji Przestrzennej – określenie i uwypuklenie kompetencji Jednostek Samorządu Terytorialnego oraz kwestii finansowania zadań w zakresie IIP w powiązaniu z tworzeniem, rozwojem i utrzymaniem systemów i infrastruktur, w szczególności regionalnych;
14) podtrzymanie roli koordynacyjnej, doradczej Rady Infrastruktury Informacji Przestrzennej w zakresie definiowania przez różne organy administracji państwa zbiorów danych odpowiadających rejestrom publicznym i ich struktur tak, aby efekt interoperacyjności był osiągnięty;
15) zapewnienie systemowego, wiarygodnego walidatora nie tylko zbiorów, ale i usług danych przestrzennych;
16) prawne umożliwienie administratorowi systemu centralnego, w którym osadzony jest rejestr, poprawiania danych oczywiście błędnych, mimo, że nie jest on twórcą danych ani właścicielem rejestru – w celu usprawnienia procesu korygowania błędów i zapewnienia wiarygodności i rzetelności rejestru publicznego. Warunkiem tu mogłoby być odpowiednie udokumentowanie zmiany i jej źródeł, umożliwiające późniejszą kontrolę, jak również powiadomienie jednostki odpowiedzialnej za te dane. Kwestie te powinny być doprecyzowane w zasadach prowadzenia rejestrów tworzących infrastrukturę informacyjną państwa oraz uwzględnione w mechanizmie zapewnienia regularnej oceny stanu rejestrów publicznych;
17) zwracanie uwagi dostawców danych na fakt, że dostępność danych, w tym rejestrów publicznych, stanowi korzyść zarówno dla samych tych instytucji, jak i dla obywateli;

18) zwiększanie dostępności i ułatwianie wyszukania zbiorów przez potencjalnych użytkowników poprzez publikowanie danych o rejestrach w serwisie danepubliczne.gov.pl, publikowanie danych w geoportalach za pomocą sieciowych usług w standardach OGC oraz wprowadzanie elementów Linked Open Data.

Przewodniczący
Konwentu Marszałków Województw RP

ADAM STRUZIK

Stanowisko kieruje się do:

1) Pana Pawła Pudłowskiego – Przewodniczącego Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.
2) Pana Jerzego Kwiecińskiego – Ministra Inwestycji i Rozwoju.
3) Pana Artura Sobonia – Sekretarza Stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju.
4) Pana Marka Zagórskiego – Ministra Cyfryzacji.
5) Pana Waldemara Izdebskiego – Głównego Geodety Kraju.